UMEÅ KOMMUN

Sammanträdesprotokoll

2026-10-22

För- och grundskolenämnden

Tid:	**Torsdagen den 22 oktober 2026 kl. 09:00-15.30**
Plats:	**Länken, Saluten**
Beslutande:	Moa Brydsten (S), ordförande Maria Lindvall (-)(L), 1:e vice ordförande Tobias Holmbom (V), 2:e vice ordförande Jens Backman (S) Linda Burén (S) Roland Samuelsson (S) tj. gör. ers. för Jimmy Liljefelt (S) Katarina Nilsson Reian (S) Elmer Eriksson (M) Ron Mahieu (C) Arvid Lundberg (MP) Tomas Strandman (M) tj. gör. ers. För Lucas Nilsson (KD) § 68-79 Lucas Nilsson (KD) § 80
Övriga deltagare:	Se sidan två
Utses att justera:	Maria Lindvall (-)(L)

Sekreterare:	*Digital signatur* Linda Hellquist	§§ 68-80
Ordförande:	*Digital signatur* Moa Brydsten	
Justerare:	*Digital signatur* Maria Lindvall	

BEVIS

Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag

Organ:	För- och grundskolenämnden
Sammanträdesdatum:	2026-10-22
Anslaget har satts upp:	2026-10-26

Umeå kommun **Sammanträdesprotokoll**
För- och grundskolenämnden **2026-10-22**

Anslaget tas ner: 2026-11-17
Förvaringsplats: För- och grundskolekontoret, Södra flygeln vån 2

Underskrift: *Digital signatur*
Linda Hellquist

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare
Eva Kungsman (S)
Ingela Viberg (MP)
Pia Andersson (L)
Tomas Strandman (M) § 80

Tjänstemän
Ann-Christine Gradin
Christopher Granberg
Daniel Nordgren
Peter Säbom
Marina Folkhage
Maud Karlström
Maria Runarsdotter
Linda Hellquist
Gabrielle Hultdin
Caroline Engskär
Carola Nilsson § 69
Marie Karling § 70
Lina Gullbrand § 70
Emma Steen § 71-73
Malin Larsson § 72

Beslutsärenden

§ 68
Diarienr: SK-2026/00012

Fastställande av dagordning och fråga om jäv FGN oktober

Beslut
För- och grundskolenämnden beslutar:

-att fastställa dagordningen

-att till protokollet notera att ingen person är jävig

-att till dagordningen lägga till det nämndinitiativ som inkommit till nämnden

Ärendebeskrivning
Föredragningslista till för- och grundskolenämnden finns som bilaga och eventuella ändringar noteras. En jävig person får varken delta i handläggningen av ärendet eller vara närvarande vid nämndens behandling av ärendet.

Beslutsunderlag
Bilaga: föredragningslista

Beredningsansvariga
Linda Hellquist, nämndsekreterare

Propositionsordning
Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag samt tillägg av nämndinitiativ, bifall mot avslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

§ 69
Diarienr: SK-2026/00358

Yttrande över motion (L) 14/2026: Inrätta förskolesocionomer i Umeå kommun - KS-2026/00523

Beslut
För- och grundskolenämnden beslutar att ställa sig bakom yttrandet nedan och avslå motionen med hänvisning till att intentionen i motionen anses vara tillgodosedd i befintlig verksamhet.

Ärendebeskrivning
För- och grundskolenämnden har fått i uppdrag att besvara Liberalernas motion, ”Inrätta förskolesocionomer i Umeå kommun”.
Liberalerna föreslår i sin motion att Umeå kommun ska utreda behovet av samt genomföra ett pilotprojekt med förskolesocionomer för att möta komplexa sociala utmaningar och stärka de tidiga insatserna runt barn och familjer.
I motionen lyfts att förskolans personal gör stora insatser men inte alltid har rätt förutsättningar eller specialistkompetens att hantera social problematik och tidiga stödinsatser. Förskolesocionomer kan fungera som ett tidigt stöd för familjer, stärka samverkan mellan förskola, socialtjänst och barnavårdscentral (BVC) samt minska risken för att problematik upptäcks för sent och att barn inte får det stöd de behöver.
Motionens förslag är att

1. Att Umeå kommun utreder behovet av och möjligheten att införa förskolesocionomer i kommunens förskolor
2. Att ett pilotprojekt med förskolesocionomer genomförs i ett antal förskoleområden

Yttrande
Umeå kommun har i dagsläget en väl utbyggd struktur för tidiga, samordnade insatser där förskolan utgör en central del. Det samarbete som efterfrågas i motionen bedrivs redan framgångsrikt inom ramen för HLT (Hälsa, Lärande, Trygghet). HLT är en etablerad samverkansstruktur

mellan förskola, grundskola, socialtjänst och BVC. Genom detta arbete fångas barn och familjer i behov av stöd upp i ett tidigt skede, vilket möjliggör en effektiv samordning av insatser runt barnet. Barnavårdscentralen i Umeå erbjuder kostnadsfri förebyggande hälsovård och föräldrastöd för barn mellan noll och sex år. En central del är den regionomfattande Salut-satsningen, som fokuserar på hälsofrämjande samtal och tidigt stöd kring barnets utveckling. Verksamheten samverkar även med familjecentraler för att erbjuda skräddarsytt stöd vid behov.

Den uppmjukade sekretessen i den nya socialtjänstlagen innebär att informationsutbyte och samverkan kring barn som far illa, eller riskerar att fara illa, nu kan ske betydligt smidigare och snabbare än tidigare. De juridiska hindren för ett nära samarbete har därmed i stort sett undanröjts inom ramen för befintliga yrkesroller inom förskola och socialtjänst.

Förskoleverksamheten har även tillgång till specialpedagoger, vars primära uppdrag är att stödja rektorer och personal i att hantera pedagogiska utmaningar. Specialpedagogerna fungerar också som ett stöd i samverkan med vårdnadshavare.

Inom ramen för samverkansarbetet ”Umeå växer tryggt och säkert” pågår också en riktad satsning för att höja förskolepersonalens kompetens inom brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Utbildningsinsatserna syftar till att ge personalen konkreta verktyg och ökad kunskap kring hot och våld, hedersrelaterat förtryck samt hantering av orosanmälningar. Detta stärker pedagogernas egen förmåga att agera professionellt och tryggt vid social problematik.

Dessutom befinner sig förskolan i Umeå kommun i en omfattande strukturell omställning till följd av ett minskande barnantal. Denna demografiska utveckling kräver att personal och ekonomiska resurser noggrant anpassas efter det faktiska antalet barn i verksamheten.

Att i detta skede initiera ett pilotprojekt eller utreda införandet av en helt ny personalgrupp, såsom förskolesocionomer, bedöms inte som ekonomiskt eller organisatoriskt ansvarsfullt. Förvaltningens fokus måste

ligga på att värna kärnverksamheten och vidareutveckla de samverkansformer som redan finns på plats.

Sammanfattande slutsats
De intentioner som lyfts fram i motionen – att avlasta personalen, upptäcka problem i tid och erbjuda tidigt stöd till familjer – är viktiga. Förvaltningen anser dock att Umeå kommun redan möter dessa behov genom det strukturerade HLT-arbetet, specialpedagogiskt stöd samt kompetenshöjningen via ”Umeå växer tryggt och säkert”. Intentionerna i motionen anses därmed redan vara tillgodosedda eller omhändertagna i befintlig verksamhet.

Beslutsunderlag
Bilaga: Motion (L) 14/2026; Inrätta förskolesocionomer i Umeå kommun

Beredningsansvariga
Carola Nilsson, förskolestrateg

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se, märk ämnesraden med KS-2026/00523

Yrkanden
Socialdemokraterna, Moderaterna, Vänsterpartiet, Maria Lindvall (-)(L), Centerpartiet och Miljöpartiet för bifall till tjänsteskrivelsen och avslag till motionen

Propositionsordning
Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag, bifall mot avslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen och avslå motionen

§ 70
Diarienr: SK-2026/00323

Yttrande över motion (C) 12/2026: Samordnat stöd för elever med NPF i Umeå kommun

Beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att

- ställa sig bakom yttrandet nedan och avslå motionen med hänvisning till skollagens krav på likvärdig utbildning.
- ärendet direktjusteras

Moderaterna och Centerpartiet reserverar sig mot beslutet

Ärendebeskrivning

För- och grundskolenämnden har tillsammans med Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt Individ- och familjenämnden fått i uppdrag att besvara centerkvinnornas motion 12/2026, *Samordnat stöd för elever med NPF i Umeå kommun*.

I motionen lyfter Centerkvinnorna fram att stödet till elever med NPF (Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning) ofta är fragmenterat samt att eleven och dennes familj ofta tvingas navigera mellan skolan, BUP (Barn- och ungdomspsykiatrin), Socialtjänsten och olika vårdgivare. Motionen lyfter fram att samordningen mellan olika aktörer och myndigheter brister och att insatser riskerar att falla mellan stolarna, vilket skapar en ohållbar situation för elever, föräldrar och pedagoger.

I motionen framförs förslag på att införa en koordinatorfunktion i Umeå kommun som ska leda till en effektiv samverkan, stöd till personal och trygghet för vårdnadshavare.

Motionens förslag är att kommunfullmäktige beslutar

1. **Att** Umeå kommun utreder förutsättningarna för att införa NPF-koordinatorer inom för- och grundskolenämndens samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens verksamhetsområden.

2. **Att** kommunen tar fram en modell för hur dessa koordinatorer ska samverka med externa aktörer såsom Region Västerbotten (BUP) och socialtjänsten för att skapa en sammanhållen stödkedja för eleven.

3. **Att** effekterna av ett samordnat koordinatorstöd följs upp systematiskt med fokus på elevernas måluppfyllelse och välmående.

Yttrande

Enligt skollagen (1 kap. 4 §) ska utbildningen främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

Utbildningen för respektive skolform ska utformas likvärdigt, enligt skollagen 1 kap. 9 §.

Det framgår av skollagens 1 kap, 10 § att utbildningen ska ges med särskild hänsyn till barnets bästa, vilket innebär att barnets inställning så långt det är möjligt ska klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.

Enligt skollagens 3 kap. 2 § ska alla barn och elever i samtliga skolformer inklusive fritidshemmet ges den ledning och stimulans i undervisningen som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att utifrån sina egna förutsättningar utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att tillgodogöra sig de kunskaper som anges, ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser.

För eleverna i grundskolan och anpassade grundskolan ska det finnas en elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och special-pedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

Elevhälsans arbete ska bedrivas på individ-, grupp- och skolenhetsnivå och ske i samverkan med lärare och övrig personal. För medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator och specialpedagog eller speciallärare. Vid behov ska elevhälsan samverka med hälso- och sjukvården och socialtjänsten.

Av förvaltningslagens 8 § framgår att en myndighet inom sitt verksamhetsområde ska samverka med andra myndigheter.

Av skollagens 29 kap. 13 § *Samverkan och anmälan till socialnämnden* framgår att huvudmannen för förskola och skola och den som är anställd i sådan verksamhet, på socialnämndens initiativ i frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa ska samverka med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs.

En elev i grundskolan eller i anpassad grundskola som uppvisar behov av extra anpassningar eller särskilt stöd ska enligt skollagen ges det oavsett diagnos eller inte, det är behovet som avgör stödets utformning. I utformningen av stödinsatser ska elev och vårdnadshavare ges möjlighet att delta.

Mot bakgrund av skollagstiftningens bestämmelser har därför rektor på varje skola ett ansvar att följa upp elevens utveckling och identifiera behov av stöd för att eleven ska nå målen med utbildningen. På skolorna inom för- och grundskolenämndens ansvarsområde samverkar rektor och pedagogisk personal med skolläkare, skolsköterska, kurator, specialpedagog/speciallärare och psykolog i syfte att säkerställa varje elevs rätt till utbildning utifrån elevens förutsättningar och behov.

Professionerna inom elevhälsan har ett särskilt ansvar att vid behov samverka med andra myndigheter såsom barn- och ungdomshabiliteringen, barn- och ungdomspsykiatrin samt socialtjänsten för att eleven ska nå utbildningens mål.

I utredning *Förbättrad elevhälsa* (SOU 2025:113), som ännu ej är beslutad, framkommer en rad förslag däribland att elevhälsans syfte ska förtydligas och breddas. Vidare föreslås att tillgången till elevhälsans professioner ska stärkas. Utredningen ger även förslag på en förbättrad samverkan mellan elevhälsan, skolan i övrigt, hälso- och sjukvården och socialtjänsten samt att det på varje skolenhet ska finnas en samordnande funktion som ansvarar för att samordna insatser samt förslag om att skolhuvudmän ska ingå samverkansöverenskommelser med regionen om hälso- och sjukvård.

Inom Umeå kommun finns det redan idag upparbetade rutiner för samverkan mellan myndigheter. Ett exempel på detta är *Samverkan mellan skola, socialtjänst, hälso- och sjukvård* (SAMSS) vid psykisk ohälsa hos barn och unga. Ett annat exempel är samverkan mellan hälso-och sjukvård, förskola/skola samt socialtjänst genom *HLT* (Hälsa, Lärande och Trygghet). Samverkan inom HLT förutsätter vårdnadshavares samtycke och deltagande.

Såväl SAMSS som HLT utgår från att alla elever oavsett diagnos eller inte ska få stöd utifrån sina behov under sin förskole- och skoltid och då i samverkan mellan skola, hälso- och sjukvård samt socialtjänsten. Av skollagen framgår att stödet ska vara likvärdigt samt att stödet ska ges så tidigt som möjligt.

För- och grundskolenämnden anser att förslaget om att inrätta en särskild koordinatorfunktion med uppföljningsansvar enbart för elever inom NPF inte överensstämmer med det lagstadgade uppdraget om likvärdighet som skollagen anger. För- och grundskolenämnden ser vidare ett behov av att invänta revidering av lagförändring vad gäller elevens rätt till stöd och elevhälsans uppdrag innan kommunen eventuellt tar beslut om att införa ytterligare koordinatorfunktion för NPF stöd; ett beslut som riskerar att behöva förändras på grund av ny lagstiftning.

För- och grundskolenämnden anser därför att ett fortsatt arbete med att utveckla den samverkan som idag är etablerat mellan myndigheter inom Umeå kommun och regionen, kommer att gynna såväl barn och elevers förutsättningar till lärande, hälsa och utveckling som vårdnadshavarnas behov av stöd för att klara sitt föräldrauppdrag enligt föräldrabalkens 6 kap.

Sammanfattande slutsats

För- och grundskolenämnden föreslår att motionen avslås. Ett riktat koordinatorstöd avgränsat till enbart en diagnosgrupp stämmer inte överens med skollagens princip om en likvärdig utbildning baserad på barnets och elevens behov. Vidare bör pågående statliga utredningar avvaktas, samtidigt som det befintliga samarbetet mellan skola, region och socialtjänst bör utvecklas vidare.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Motion – Samordnat stöd för elever med NPF i Umeå kommun (Centerkvinnorna)

Beredningsansvariga

Marie Karling, utbildningsstrateg
Lina Gullbrand, skolstrateg

Beslutet ska skickas till

ksdiarium@umea.se, märk ämnesraden med KS-2026/00413

Yrkanden

Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Maria Lindvall (-)(L) för bifall till tjänsteskrivelsen och avslag till motionen
Centerpartiet och Moderaterna för bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag mot bifall på motionen och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Moderaterna och Centerpartiet reserverar sig mot beslutet

§ 71
Diarienr: SK-2026/00366

Yttrande över remiss gällande Integrationspolicy i Umeå kommun

Beslut
För-och grundskolenämnden beslutar att nämnden ställer sig bakom förvaltningens förslag på yttrande.

Ärendebeskrivning
Bakgrund
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutade den 20 maj 2026 att överlämna remissutgåva av policy för integrationsarbete i Umeå kommun (se bilaga) till kommunens nämnder och bolag för yttrande.

Mot bakgrund av förändrade förutsättningarna för mottagande, bosättning, arbetsmarknad och samhällsutveckling krävs en uppdaterad och mer strategisk inriktning på styrningen.

Av den anledningen fattade kommunfullmäktige beslut den 24 november 2025, om att tidigare antagen integrationsstrategi och aktivitetsplan från 25 februari 2019 ska revideras.

Syftet med policy för integrationsarbete i Umeå kommun är att ange övergripande förhållningssätt och principer för integrationsarbetet. Policyn ska ge en gemensam inriktning och vara vägledande för nämnder, förvaltningar och verksamheter i planering, beslut och genomförande av insatser som rör integration.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden önskar därmed För- och grundskolenämndens synpunkter kring policyns upplägg och innehåll.

Förslag på yttrande gällande integrationspolicy
Den del i policyn som främst berör för- och grundskolenämndens verksamhetsområde är barn och ungas uppväxtvillkor på sidan 5.

Där det beskrivs att:

> *”Barn och unga ska ges likvärdiga förutsättningar att växa upp, utvecklas och nå sin fulla potential. Förskola och skola ska utgöra trygga och inkluderande miljöer som främjar språk, lärande och delaktighet.*
>
> *Tidiga och samordnade insatser är avgörande för att stärka barns och ungas utveckling och framtida möjligheter till utbildning, arbete och aktivt deltagande i samhället. ”*

Beskrivningen i policyn överensstämmer således väl med skollag, skolförordning och barnkonventionen samt det grunduppdrag som för- och grundskolenämnden har att förhålla sig till inom ramen för sitt verksamhetsområde.

Avslutningsvis kan tilläggas, gällande internationell lagstiftning avseende konventioner som gäller mänskliga rättigheter bör skrivas fram mer tydligt i policyn, utöver den nationella lagstiftning som gäller för Sverige, under rubriken ”Lagar och krav” på sidan 3.

I övrigt finns inga ytterligare synpunkter kring policyns upplägg och innehåll att tillägga.

Beslutsunderlag

Bilaga: Policy för integrationsarbete i Umeå kommun – remissversion – daterad 2026-04-27

Beredningsansvariga

Emma Steen, jurist
Maud Karlström, myndighetschef

Beslutet ska skickas till

utbildningskontoret@umea.se senast 29 oktober 2026, märk ämnesraden med SK-2026/00220

Yrkanden

Socialdemokraterna och Maria Lindvall för bifall till tjänsteskrivelsen inklusive tillägg från arbetsutskottet

Propositionsordning

Ordföranden prövar arbetsutskottets förslag till beslut bifall mot avslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen inklusive tillägg från arbetsutskottet

§ 72
Diarienr: SK-2026/00631

Revidering av regler för ansökan och skolplacering (SK-2023/00450)

Beslut

För- och grundskolenämnden beslutar att

- godkänna förslag på reviderade regler för ansökan och skolplacering i grundskola, enligt bilaga 2
- att reviderat regelverk ska gälla från och med 1 januari 2027

Ärendebeskrivning

Nu gällande regler för ansökan och skolplacering i förskoleklass och grundskola, beslutades 2023-10-26, och har därefter reviderats 2023-12-14.

Sedan dess har för- och grundskoleförvaltningen i egenskap av hemkommun under senaste åren, fått erfara att flertalet fristående skolhuvudmän avvecklat sin grundskoleverksamhet, varpå elever och vårdnadshavare behövt ansöka om ny skolplacering.

Avvecklingen har skett på den fristående huvudmannens eget initiativ, exempelvis Pops Academy, som succesivt avvecklade alla årskurser under en termin, där enbart eleverna i årskurs 9 fick gå kvar vid skolan i nya lokaler och gå ut grundskolan. Även Språkskolan har på eget initiativ avvecklat högstadiet under vårterminen 2026.

I närtid har också erfarenhet från återkallade tillstånd att bedriva utbildningsverksamhet från Skolinspektionen meddelats, där besluten av skolans huvudman har överklagats till förvaltningsrätt. Därmed inväntar för- och grundskoleförvaltningen domstolens avgörande, avseende de fristående grundskolorna Hannaskolan och Mariaskolan.

Samtliga avvecklingar eller återkallade tillstånd innebär att hemkommunen, övertar ansvaret för att se till så att eleverna får en ny

skolplacering i kommunal grundskola om så önskas, eller i annan fristående grundskola i kommunen. Samtliga elever som lämnat dessa grundskolor som önskat plats inom kommunal grundskola, har erbjudits plats på ny skola.

Samtidigt har ett växande behov av mer skyndsamma byten och önskemål om nya skolplaceringar utifrån ovan, inkommit till förvaltningen från elever och vårdnadshavare. Det kan finnas flera anledningar till varför en elev vill lämna en skola skyndsamt, för byte till annan skola.

Då de nu gällande reglerna från 2023, saknar bestämmelser om skolbyte från fristående skola till kommunal skola, kan inte för- och grundskoleförvaltningen eller Pedagogiska placeringsenheten (PPE) göra annat än att hänvisa till kommande beslutade bytesperioder, som är likvärdigt för elever fristående skolor och kommunala skolor.

Det finns därför ett stort behov av att revidera reglerna så att det tydligare framgår vad som ska gälla byte från fristående grundskola, både för de fall en succesiv avveckling sker, eller en plötslig nedläggning på grund av återkallat tillstånd från Skolinspektionen som är tillsynsmyndighet.
Detta då att ansökan om byte av skola kan ske på lika villkor för eleverna.

Därtill behöver tydliggöras vad som ska gälla vid behov av mer skyndsamma byten, utifrån särskilda skäl. Nya avsnitt har därför lagts in avseende detta i förslag på nya regler, under *3.5 Elever som vill byta från en fristående skola och 4.7 Skyndsamt skolbyte vid särskilda skäl.*

Med anledning av att förskoleklassen kommer att upphöra som skolform, i samband med att grundskolan blir 10 årig, har också revideringar genomförts för att reglerna framgent utgår från grundskolan som skolform. Rubriken på framsidan och i avsnittet om rättsliga utgångspunkter har därför justerats. Förskoleklass som skolform behöver dock fortsatt finnas kvar i vissa avsnitt, då förskoleklass som skolform inte upphör förrän hösten 2028. Därmed finns förskoleklass kvar ytterligare en tid för ansökan om skolplacering samt skolbyten för den tid som återstår för skolformen.

Språkliga förtydliganden har gjorts avseende inledning och syfte för reviderat regelverk, nya avsnitt har lagts till och några äldre har tagits bort, vilket påverkar numreringen i innehållsförteckningen.

Förtydliganden har även gjorts avseende kompletterande frågor som förvaltningen fått från Skolväsendets överklagande nämnd (ÖKN), i de ärenden som överklagats, när elever inte fått önskad skolplacering. Detta gäller främst tydliggörande av begreppet en skola ”nära hemmet” och hur det utfallet visas i dokumentation för aktuell elevs ansökan om skolbyte som skickas in.

I övrigt har redaktionella ändringar och uppdateringar gjorts avseende språk och formuleringar, för att stämma överens med andra beslut som fattas av utbildningsdirektör. Exempelvis gällande beslutade datum per läsår för att söka skola, beslutade bytesomgångar samt beslut om skolskjutsskola. Dessa är viktiga beslut som påverkar detta regelverk, därmed har det behövt tydliggöras, inte enbart utifrån tillägget avseende skolbyte från fristående grundskola.

Avslutningsvis har inga ändringar gjorts avseende de tidigare beslutade urvalskriterierna, då dessa vid överklagan om skolplacering bedömts vara godkända, av Skolväsendets överklagandenämnd (ÖKN) och inte föranlett någon kritik i detta avseende.

Mot bakgrund av ovan bedömer förvaltningen att nytt reviderat regelverk bör kunna träda i kraft 1 januari 2027.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Nu gällande regler för ansökan och skolplacering i förskoleklass och grundskola, läsåret 24/25.
Bilaga 2: Förslag på reviderade regler för ansökan och skolplacering i grundskola i Umeå kommun.

Beredningsansvariga

Emma Steen, jurist
Malin Larsson, enhetschef pedagogiska placeringsenheten

Beslutet ska skickas till

Pedagogiska placeringsenheten skola (PPE)

Yrkanden

Socialdemokraterna och Miljöpartiet för bifall till tjänsteskrivelsen

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag, bifall mot avslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen

§ 73
Diarienr: SK-2026/00645

Fullmakt för jurist vid för- och grundskoleförvaltningen - Företräda för- och grundskolenämnden i mål och ärenden

Beslut
För-och grundskolenämnden beslutar:

- att fullmakt daterad 2024-01-24, bilaga 1 ska upphävas
- att utse jurist Emma Steen, eller den person hon utser i sitt ställe, till ombud för nämnden i mål och ärenden, där nämnden har rätt att föra sin egen talan, enligt bilaga 2

Ärendebeskrivning
Bakgrund
Tidigare fullmakt avser en vidaredelegering från januari år 2024, från dåvarande kommunjurist som nu gått i pension. Vidaredelegering utgår från ett grundbeslut från år 2015 till kommunjuristerna från nämnden.

Fullmakten avser rätt för Emma Steen att företräda både för- och grundskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Denna tidigare fullmakt från år 2024 bör därför upphävas, se bilaga 1.

Ändring av ny fullmakt behövs mot bakgrund av kommunfullmäktiges beslut (KS-2024/00468) om att dela Umeå kommuns utbildningsförvaltning i två separata funktionella förvaltningar, en för För- och grundskolenämnden och en för Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, med ikraftträdande 1 januari 2026.

Nuläge och behov
I reglemente för Umeå kommuns styrelse och nämnder (KS-2014/01024) sidan 3 framgår avseende talerätt att:

”Nämnden får själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden, undantaget personalärenden, inom sitt verksamhetsområde och därvid träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal.”

Enligt chefsjurist på stadsledningskontoret har kommunjuristerna från Kommunstyrelsen (KS) fullmakt avseende talerätt för de ärenden som inte åvilar annan nämnd, eller där nämnden uttryckligen bett KS att företräda nämnden i stället.

Därmed finns behov av att för- och grundskolenämnden själv utser, ett ombud genom fullmakt att föra nämndens talan i mål och ärenden, med utgångspunkt i det grunduppdrag som åvilar nämnden enligt tidigare nämnt reglemente för Umeå kommuns styrelse och nämnder.

Därtill finns stöd för detta genom Kommunallagen (2017:725) 6 kap. om styrelsen och andra nämnder, i 15 § där det framgår att:

”*Styrelsen får själv eller genom ombud företräda kommunen eller regionen i alla mål och ärenden, om inte någon annan ska göra det på grund av lag eller annan författning eller beslut av fullmäktige.*

Detta gäller också mål där någon har begärt laglighetsprövning av fullmäktiges beslut, om inte fullmäktige beslutar att själv företräda kommunen eller regionen i målet.”

Om nämnden beslutar om ny fullmakt enligt förslag i bilaga 2, behöver även för- och grundskolenämndens beslutade delegationsordning (SK-2024/000467) revideras språkligt avseende detta, och ändras från formulering sidan 4-5 enligt nedan:

”Utöver delegationsordningen har kommunjuristerna fullmakt att företräda för- och grundskolenämnden i mål och ärenden (SK-2015/00329) samt jurist vid för- och grundskoleförvaltningen genom vidaredelegation från kommunjuristerna (SK-2024/00053)”

Till ny formulering enligt nedan:

> *”Utöver delegationsordningen har jurist vid för- och grundskoleförvaltningen fullmakt att företräda för- och grundskolenämnden i mål och ärenden (SK-2026/00645).”*

Med ansvaret som fullmakten ger, ansvarar jurist vid för- och grundskoleförvaltningen för att dialog förs i ärenden med förvaltningsledning och vid behov presidiet för för- och grundskolenämnden, utifrån digniteten i de mål och ärenden som kan bli aktuella inom nämndens verksamhetsområden.

Avslutningsvis kan tilläggas att vanligt förekommande ärenden där fullmakt används av jurist till Inkassobolag avseende obetalda barnomsorgsavgifter, civilrättsliga ärenden med yrkanden på skadestånd samt försäkringsärenden.

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Nuvarande fullmakt
Bilaga 2: Fullmakt daterad 2610xx - förslag

Beredningsansvariga

Maud Karlström, myndighetschef
Emma Steen, jurist

Sändlista

Maria Törnblom chefsjurist, på stadsledningskontoret, samt till Annelie Holmlund nämndsekreterare, Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Yrkanden

Socialdemokraterna för bifall till tjänsteskrivelsen

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag, bifall mot avslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelse

§ 74
Diarienr: SK-2026/00644

Kvalitetsrapport på huvudmannanivå -Förskola - Pedagogisk omsorg - Förskoleklass - Grundskola - Fritidshem - Anpassad grundskola 2025/2026

Beslut

För-och grundskolenämnden beslutar att nämnden tagit del av huvudmannens kvalitetsrapport läsåret 2025/2026.

Ärendebeskrivning

Huvudmannens kvalitetsrapport är en beskrivning av hur väl de nationella målen nås inom de respektive skolformerna som för- och grundskolenämnden ansvarar för.

Beskrivningen utgår från de tre långsiktiga strategiområden *Kvalitet*, *Likvärdighet* och *Trygghet* som för- och grundskolenämnden fattat beslut om i verksamhetsplanen för 2026. I relation till respektive strategiområden återges en analys av måluppfyllelsen utifrån Skolverkets nationella kvalitetssystem och de sju faktorerna för framgångsrik skolutveckling.

Inom strategiområdet *kvalitet* framgår att barn och elever har god måluppfyllelse och är väl förberedda för fortsatt utbildning. Elever inom grundskolan med behörighet till gymnasieskolans nationella yrkesprogram uppgick till 91 procent läsåret 2025–2026. Eleverna inom anpassad grundskola har fortsatt förbättrat sin måluppfyllelse inom inriktningen ämnen, medan färre elever når fördjupad nivå inom ämnesområden.

Såväl förskola som grundskola, anpassad grundskola och fritidshem bedriver ett systematiskt och långsiktigt språkutvecklande arbete i svenska. Undervisningens kvalitet i svenska och svenska som andraspråk behöver dock fortsatt utvecklas. Detsamma gäller för ämnet matematik där problemlösning i flera steg är ett utvecklingsområde. Elevernas läs- och skrivförmåga har särskilt identifierats som viktigt för såväl måluppfyllelse i matematik som övriga skolämnen.

Måluppfyllelsen skiljer sig mellan könen. Flickorna når generellt sett högre än pojkarna i de lägre åldrarna, medan pojkarna i årskurs 9 i högra grad än flickorna når behörighet till nationellt yrkesprogram på gymnasienivå.

Studiero är en viktig förutsättning för att elever ska kunna koncentrera sig på undervisningen. Flickor skattar över lag studieron lägre än pojkarna. Bedömningen är att studieron behöver förbättras genom utveckling av undervisningens kvalitet under rektors ledning.

Flickornas försämrade måluppfyllelse kan sättas i relation till flickors upplevelse av studiero och dåligt mående, men vi kan inte med säkerhet fastslå detta. Inom strategiområdet *Likvärdighe*t finns det därför fortsatt behov av att fokusera på tidiga kompensatoriska insatser såväl utifrån flickors mående som elevernas måluppfyllelse samt barn och elevers behov av stöd i det sociala samspelet.

Det närvarofrämjande arbetet har gett god effekt med ökad närvaro i samtliga skolformer. Frånvaron är dock fortsatt hög på högstadiet, särskilt för flickor. Insatser utöver de redan inarbetade krävs därför fortsättningsvis.

Utifrån analysen av strategiområdet *trygghet* framkommer att vårdnadshavare till barn i förskolan skattar barnens trygghet högt. Även eleverna i grundskolan, anpassad grundskola och fritidshem skattar tryggheten högt. Det relationsskapande arbetet mellan pedagoger, barn, elever och deras vårdnadshavare ger förutsättningar för trygghet i verksamheterna. Det är därför fortsatt viktigt att samtliga verksamheter främjar en god värdegrund, ett arbete som inkluderar barn och elevers delaktighet. Barn och elevers delaktighet stärker deras motivation; en viktig förutsättning för lärande och utveckling.

Beslutsunderlag

Bilaga: Huvudmannens kvalitetsrapport läsåret 2025/2026
– för och grundskolenämndens ansvarsområde, Umeå kommun

Beredningsansvariga

Marie Karling, utbildningsstrateg

Beslutet ska skickas till

Kommunikatör

Propositionsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen

§ 75
Diarienr: SK-2026/00743

Nämndinitiativ (V) – IOP med 4H Röbäck

Beslut
För- och grundskolenämnden beslutar att avslå nämndinitiativet med hänvisning till kommunstyrelsens svar samt att grundskolan inte har några elever med anpassad studiegång vid 4H-gården.

Elmer Eriksson (M) och Maria Lindvall (-)(L) deltar inte i beslutet

Vänsterpartiet reserverar sig mot beslutet

Ärendebeskrivning
Vänsterpartiet har lämnat in ett nämndinitiativ till för- och grundskolenämnden med rubriken IOP (idéburet offentligt partnerskap) med 4H Röbäck.

Initiativet har också lämnats till i fritidsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt individ- och familjenämnden.

I initiativet yrkar Vänsterpartiet:
-att för- och grundskolenämnden inleder en process för att teckna ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Röbäcks 4H-gård
-att detta sker i samarbete med de övriga nämnder och förvaltningar som omfattas att detta initiativ.

Beslutsunderlag
Bilaga: Nämndinitiativ

Yrkanden
Socialdemokraterna och Miljöpartiet för avslag till initiativet.
Västerpartiet för bifall till initiativet.

Propositionsordning
Ordföranden prövar initiativet, avslag mot bifall och finner att nämnden beslutar att avslå nämndinitiativet

Elmer Eriksson (M) och Maria Lindvall (-)(L) deltar inte i beslutet

Vänsterpartiet reserverar sig mot beslutet

§ 76
Diarienr: SK-2026/00013

Delegationsbeslut och anmälningsärenden - FGN oktober 2026

Beslut
För- och grundskolenämnden beslutar att godkänna redovisningen av delegationsbeslut och anmälningsärenden.

Ärendebeskrivning
Inför för- och grundskolenämndens sammanträde 2026-10-22 redovisas anmälda delegationsbeslut och anmälningsärenden som ska delges nämnden.

Beslutsunderlag
Bilaga: Sammanställning, upprättad vid tidpunkt för kallelsens utskick

Beredningsansvariga
Linda Hellquist, nämndsekreterare

Propositionsordning
Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag, bifall mot avslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen

Informationsärenden

§ 77

Nettokostnadsanalys

Ekonomichef Peter Säbom lämnar information av verksamhetens nettokostnadsavvikelser

§ 78

Uppföljning personalplanering

HR-chef Marina Folkhage informerar om uppföljningen av personalplaneringen för 2026.

§ 79
Diarienr: SK-2026/00069

Utbildningsdirektören informerar

IT-störning
En säkerhetsrisk har upptäckts globalt som kan påverka en del IT-system i kommunen.
Kommunens IT-funktion DoIT hanterar situationen, kartlägger vilka system det gäller i kommunen och stänger ner systemen. Det sker av säkerhetsskäl, i förebyggande syfte för att trygga systemen. Ingen incident eller intrång har ännu märkts, men åtgärder vidtas för att helt utesluta risken.

Skolspår
Skolenheter vars undervisning inte omfattar hela låg- och mellanstadiets årskurser ska ingå i ett fastställt skolspår, vilket kan omfatta en eller flera skolor. Delegationsbeslut fattas inför varje läsår och publiceras externt inför ansökan om skolvalet påbörjas.

Skolskjutsskolor
För elever i årskurserna F-9, som inte har någon skolenhet nära hemmet, fattas varje läsår ett delegationsbeslut om anvisad skola dit skolskjuts anordnas

Ekonomisk rapport
Ekonomichef Peter Säbom lämnar en ekonomisk uppföljning till och med september 2026.

Pågående budget- och verksamhetsplan-process
Information om pågående arbete med budget- och vp. De medel som fullmäktige öronmärkt för satsningen *Fler vuxna i skolan* 17 mnkr kommer att nyttjas för att öka lärartätheten.

Aktuella händelser
Information om aktuella händelser lämnas

Årets lågstadielärare
Marita Edström Sjögren, lärare Östtegsskolan, har fått utmärkelsen Årets lågstadielärare 2026 vid årets Lärargala i Stockholm

Förskolans omställningsarbete
Biträdande utbildningsdirektör Daniel Nordgren lämnar information om förestående komplettering av Hållbar förskolestruktur. Ärendet återkommer i november.

§ 80

Kvalitetsdialog förskola/ pedagogisk omsorg/ förskoleklass/ grundskola/ fritids/ anpassad grundskola

Strateger inom utbildningsförvaltningen genomför tillsammans med för- och grundskolenämndens förtroendevalda en kvalitetsdialog kring förskola- och skolverksamhet

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av de personer som listas i signaturpanelen.

Underskrifterna uppfyller kraven för avancerad elektronisk underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan valideras enligt internationella standarder i en valideringstjänst som uppfyller förordningen. Validering kan exempelvis göras här: https://validate.signport.se/

Där finns även information om hur validering kan göras i Adobe Acrobat Reader.

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper, eller 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet kan valideras.

Underskrift 1

Namn: MOA BRYDSTEN
Identifieringsmetod: Mobilt BankID
Datum och tid: 2026-10-23 12:44:15 GMT+02:00
Transaktions-ID: 0b68625bc9224dd28d365d6c2397e291

Underskrift 2

Namn: MARIA LINDVALL
Identifieringsmetod: Mobilt BankID
Datum och tid: 2026-10-26 09:12:37 GMT+01:00
Transaktions-ID: 35d4817db99e4b1bb5c4f798a8bf9cc7

Underskrift 3

Namn: Linda Hellquist
Identifieringsmetod: Mobilt BankID
Datum och tid: 2026-10-26 09:24:39 GMT+01:00
Transaktions-ID: 3c2f8824e06149148d7b5355a7dadb4b